

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adausele sale „Foia Interesantă”, foaia de glume „Bobîrnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, e: pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — **Pentru economi: numai 6 cor. la an!** „Lib.” cu „Foia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o
Apare în fiecare JOL.

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

GÎNDIRI LUMINATE

— Spicuri din un articol scris de dl Vasile Stroescu. —

Românul cu inimă mare, Vasile de Stroescu, a trimis de curind un nou articol ziarului „Românul” din Arad, în care vorbind de treaba cu zidirea seminarului nou dela Sibiu, — în legătură cu asta atinge și alte idei și planuri de viitor al Românișmului din această patrie, și arată totodată, că ce fel de ținută trebuie să avem noi Românii față de toate atacurile ce să fac în contra noastră și cari încearcă a ne slăbi ființa noastră națională.

Iată câteva din ideile pe care le spicim din articolul marelui Român:

Dl V. Stroescu spune, că, în felul său bine a făcut Sinodul din ăștan, că a hotărît, ca seminarul care să adăpostească lînerii pedagogi, să se zidească dară aci lîngă vechiul seminar și aproape de Catedrală, — dar nu pentru că și dsa ar fi de aceeași părere, ci pentru că locul frumos și larg din strada Schewis, unde dorea dl Cosma și număroși alți membri ai Sinodului, ba și hotărîseră anul trecut să se zidească seminarul, — *trebuie păstrat pentru viitoarea Universitate Românească, despre care să vorbea odinioară, — și mai ales ar trebui să se mai vorbească și să se mai viseze!*

Iată un om cu privirea de vultur cu zbor înalt, — care nu privește viitorul acestui neam numai până la o palmă naintea nasului prin vreme, ci care, fiind în vedere dezvoltarea acestui neam românesc pe aceste plaiuri, ia ca la sigur, că în drumul acestei dezvoltări a sale, are să ajungă odată și la ștafia, cînd nu numai școli populare și de mijloc (gimnaziu) să-i fie ertat a avea destule, ci pe de-a-supra să-și poată înființa chiar o Universitate, cea mai înaltă școală ce să dă pentru cultivarea unui popor!

Aslăzi să pare un vis cutezat acest gînd. Dar: ori are viitor acest neam românesc pe aceste plaiuri, în acest Răsărit al Europei, ori nu are! Dacă are, precum toate semnele arată în chip foarte grător, că are!, — atunci nu numai dezvoltarea lui firească, ci și împrejurări mai presus de vola lui și de a politicilor miopi maghiari, vor conlucra la aceea, ca acest neam românesc să fie lăsat a să dez-

volta și a să întări, ca să fie un bun zid în calea valurilor contrare ce să bat în jurul lui, ca și în jurul poporului maghiar! Europa are lipsă, ca alît poporul maghiar, *cît și cel Român, să fie tari în acest colț răsăritean al ei!* Iar în trebuința ei asta, ea are să facă cu puțință acestui popor a să dezvolta în chip firesc! Și în această dezvoltare, el va ajunge odată a avea și școalele sale libere, și de mijloc și de cele înalte! Și dl Stroescu până la astfel de vremuri, pe care nu le crede din cale-afară departe, își duce privirea sa! Nobil fel de gîndire!

Incolo marele Român e nemulțumit de felul cum noi ne împotrivim încercărilor politice mici de vedere, care ni să pun în cale în dezvoltarea și înălțarea noastră culturală. Cere dela noi mai multă îndîrjire în apărarea drepturilor și bunurilor noastre naționale! — Să nu luăm așa ușor la cunoștință toate volnicile celor dela putere plecîndu-ne lor în dată, aproape fără murmur, ci cu bărbăție să ne împotrivim lor ori-unde am fi, în satul nostru, în dietă, în casa magnașilor, pretutîndenea!

„Dacă s'ar urma așa — zice vrednicul bărbat, — guvernării s'ar mai lua de seamă și ar respecta senzibilitatea și demnitatea reprezentanților naționaliști” — (adecă ar ținea samă că ce simțitori și ce bărbăți sunt fruntașii neamului față de loviturile ce să aplica culturii și dezvoltării libere a lor).

Cu alte cuvinte ne arată și acest luminat bărbat, că de vrei să ajungi o soartă mai bună, aceea n'o poți ajunge urmînd politica capului plecat, pe care tocmai că *il taie sabia, nu că „nu-l taie” cum rău zice zicătoarea.*

Aceași evanghelie o propoveduim și noi într'una și ne cade așa de bine sufletului, cînd vedem că simțirile și gîndirile noastre sunt împărtășite și propoveduite și de bărbăți așa luminați ca dl Vasile de Stroescu!

Vom spicuî încă, în interesantul dsale articol.

Unele-altele.

Cuincuenalele preoților.

O nouă strîmbătate față de preoțimea română.

Cetim în foile din Pesta, că Luni în 26 Maiu guvernul a pus pe masa dietei 11 planuri de legi rouă, ori de întregire a unor legi în ființă, — și printre acelea e și planul despre adausele cuincuenale (din 5 în 5 ani) la plata preoțimei din țară.

Iaca ce spun foile că este prevăzut prin legea de cuincuenale ale preoților:

După noua lege, plata preoților să întregeste, prin cuincuenale, până la cifra de 3000 cor.

Au drept la cuincuenale, zice legea nouă, acei preoți, cari sunt de slujbă în astfel de parochii, cari, după legile azi în ființă, sunt îndreptățite la întregirea mai înaltă a salariului preoțesc de 1600 cor. Au drept la întregirea asta prin cuincuenale și acei preoți, cari pîn'acum numai pentru aceea n'au avut întregire dela stat, fiindcă parochia lor le dădea însași mai mult de 1600 cor. (Dar dacă acele venite ale parochiei nu ajung cifra de 3000 cor. acum, întrucît vechimea slujbei îi îndreptățeste, apoi își pot cere întregirea prin cuincuenal, pîna la cît li-se cade). Numai într'atîta are înse un preot drept la întregirea prin cuincuenalii, întrucît venitele lui nu trec de 3000 cor. — Drept la cuincuenal dă cuificația mai înaltă (8 gimnaziale și teologie), și anume dela ziua înțrării în slujba bisericeii.

Sumele cu care crește întregirea prin cuincuenalii, sunt următoarele: După 5 ani de slujbă adaus de 400 cor., după 10 ani 800 cor., după 15 ani 1000 cor., după 20 ani 1200 cor., după 25 ani de slujbă 1400 cor., — așa ca după o slujbă de 25 ani să ajungă preotul a avea un venit întregit de la 3000 cor. Întrucît din parochie a avut mai mult de 1600 cor., are drept a cere din cuincuenal numai acea parte, care îi lipsește după anii săi de slujbă, în asemănare cu tabela de salar de mai sus.

Ce vedem noi în această lege? O nouă și păcătoasă nepreptate făcută preoțimei române, în sinul căreia să află două din trei părți tot preoți, a căror întregire dela

stat, e numai pîna la 800 cor. În tre greco-orientali peste 80% a preoțimei cade în clasa asta a doua, cea mică, a întregirei, iar între greco-catolici bienaliștii (preoții cu teologie de 2 ani).

Și despre urcări cuincuenale și pentru acești preoți, legea lui Tisza-Lukács-Jankovich, *nu vorbește nimic, îi lasă, să vede, cu totul afară!* Cel puțin așa reese din extrasele ce le dau foile din Pesta despre noua lege.

Iar aceasta e una din cele mai strigătoare nedreptăți ce să face la aproape 4000 de preoți români!

Așteptăm să vedem încă amănuntele mai departe ale legii. și apoi vom mai vorbi despre ea și despre pecătoșii ce au ticluit'o!

PREGĂTIRI

pentru darea în samă a Silistrei.

La București: s'a ținut Sîmbăta trecută, apoi Luni și Marți în săptămîna asta, ședința senatului (sfatul bătrînilor, ca a doua instanță a dietei țării), în care înliul ministru Titu Maiorescu a desfășurat întregă istoria căpătării Silistrei dela Bulgaria. El a arătat că guvernul român și Regele au avut de luptat mult și greu pe cale diplomatică, pîna au înfrînt împotrivirea marilor state și ale. face să dea României cetatea Silistra. România a cerut și o fâșie de pămînt la mare și în lungul graniței, dar sfatul marilor puteri au rupt pricina în două, dîndu-i României ce-i era mai scump: cetatea de pe țărmul Dunării, dar incolo fâșia de pămînt nu i-au judecat'o, ca să nu doară prea tare pe Bulgari această rupere din țara lor, fără războiu.

O parte din bărbății politici ai Țării, aflînd că s'a dat României Silistra, fără fâșia de hotar, au pornit mișcare în Țară, că mai bine să nu fie primită nici Silistra, ci să se țină mai departe cererea deplină dela început!

Senatul însă și parlamentul (dieta) Țării au hotărît a primi de data asta Silistra, dar a stăruî să se facă și o îndreptare a hotarului, pe cale pacinică, prin înțelegere cu guvernul dela Sofia.

Ce fac Bulgarii?

Bulgarii din Silistra murmură și ferb în contra trecerii cetății lor la România. Guvernul însă, împăcat cu soarta pe care n'o mai

poate schimba, pregătește retragerea din Silistra.

Sub cuvînt că au lipsă de armată la granițele spre Sîrbia și Grecia, de unde amenință primejdia unui nou războiu, — guvernul bulgar și-a retras grosul trupelor din Silistra și i-a trimis spre hotarele Sîrbești.

La București a sosit Marți în 27 Maiu următoarea telegramă:

„Ieri noapte au plecat din garnizoana Silistra 5000 de soldați, mergînd spre hotarele Sîrbiei.

„Curînd va pleca restul trupelor bulgare ce sînt mai aflate în Silistra“.

Astăzi, cu alte cuvinte, însumă: deșertarea Silistrei de armatele bulgare, după care, în cele mai apropiate zile, va urma intrarea armatei române în cetate! Armatele române de lipsă stau gata la hotar.

Să mai scrie din Silistra: Tutorul soldaților și rezerviștilor de fel din Silistra, li-s'a dat slobozenie de o lună de zile ca să vină acasă pentru a-și regula treburile ce au, — în vederea trecerii orașului sub stăpînire românească. Locuitorii sînt tare neliniștiți și mulți își scot hirtii și dovezi de proprietate, — ca, de s'or hotărî să plece din oraș, să aibă pe ce temei să-și ceară despăgubirea ce li-s'a făgăduit de guvernul român.

Românii și Turcii din Silistra însă, sînt nerăbdători și doritori de a trece cît mai repede sub domnia României.

Noul oraș bulgar.

Dela Silistra în jos, în lăuntru țării, pe drumul ce coboară spre Șumla, — să aflu un orașel, azi încă mic și neînsemnat, mai mult un sat mai de frunte, cu numele *Akkadianlar*, în care să aflu și o judecătorie de cerc.

Negustorii bulgari din Silistra, sînt cel mai mulți hotărîți să părăsască Silistra și să retragă la *Akkadianlar*, cercînd să facă din acesta orașul spre care să tragă negoțul și cumpărătorii cari pînă aci trăgeau spre Silistra.

Tot așa a dat poruncă guvernul din Sofia, ca arhivele (scrinurile sau lăzile cu scrisori ale tuturor oficiilor, (deregătorilor) aflătoare în Silistra să fie strămutate la *Akkadianlar*.

Să facă adică pregătirile de lipsă pentruca deregătoriile bulgare să iasă și ele, după armată, din Silistra, și a o da pe acesta în samă României.

Pentru zidurile publice (casarme, școale, case de ale statului) România va despăgubi pe Bulgaria. Tot așa va despăgubi și pe Bulgarii cari vor să părăsască orașul. Va da acele case și locuri la Români ce sînt să vor muta în oraș.

Curge lumea spre Germania.

Germania e o țară, a cărei locuitorii să înmulțesc prin sporul firesc (nașteri) așa de tare, încît doar Rușii de-s mai spornici ca ei. Crește populațiunea (locuitorii) Germaniei cu cîte 800.000 de suflete pe an, aproape cu un milion! Ceea-ce înseamnă, că în 50 de ani are să sporească cu încă 40—50 milioane de oameni, adică cu ația oameni cîți are azi toată Impărăția Austroungară. Și deja azi Germania are acuși prea mulți locuitori după cît îi e înținderea. Ca să facă loc și să poată da de lucru la nouele și nouele rînduri de oameni, Germania trebuie să își caute hotare noue, peste țări și mări, mai ales prin celelalte părți ale pămîntului, — precum își și caută și a cuprins multe capuri de țări prin Africa, America, Azia, unde are înținse colonii (țări locuite de neamuri streine dar ocîrmuite prin oamenii țării stăpînitoare).

Și de fapt pînă bine de curînd, populațiunea nemțască din Germania, curgea rîuri-rîuri spre toate părțile pămîntului, pe unde numai să caută oameni noi și cu învătura și cu hărnicie pentru a duce marea muncă a vieții. Pe unde umbli pe rotogolul pămîntului, dai de Neamț, prin Africa, prin America, prin Azia. Numai pe Englezii îi mai găsești iarăși așa pe fața tot pămîntului, ca conducători ai muncii și purtători ai culturai printru popoarele înapoiate. Din aceste țări cu populațiune foarte deasă, poporul curge în afară spre alte plaiuri, ca și cum curge apa din un lac ce s'a umplut și dă peste țărni în laturi, scurgîndu-se în riuțele spre locuri mai primitoare pentru ea.

Dar de cîtiva ani să vede un lucru ciudat în Germania: scurgerea în afară a populațiunii (emigrarea, plecarea spre țări streine), a scăzut tot mai mult, ba de cîtiva ani încoace Germania nu numai că nu mai trimite în afară zeci de mii de brațe muncitoare, ci încă ea primește din țările vecine muncitori cu zecile de mii!

În 1910 s'a făcut și acolo numărarea locuitorilor, și s'a aflat că trăesc în țară ca strejni veniți din alte țări, 1 milion și 300 de mii de oameni! Dintre aceștia 520.000 sînt din Austria (Nemți merși în țara nemțască), 280.000 Ruși, 147.000 Italiani, 100.000 Olandezi, 64.000 Elvețieni, 40.000 din Ungaria (printre cari și număroși Români), 35 mii Francezi, 21.000 Danezi.

Die acest 1 milion și 300 mii de streini, peste 800.000 sînt muncitori duși acolo să-și găsească lucru, ceilalți sînt: femei și copii de-ai lor, apoi tineri merși la învățătură și penzoniști ce peltec așa în străinătate. Dintre lucrători, 450.000 lucrează în fabrici și 250.000

la lucrul cîmpului (agricultură), ceilalți în negoț și în alte meserii.

De ce să arată acest lucru în Germania, că adică țara nu numai să nu mai reverse în afară rîuri de popor, ci încă ea să primească din afară? Pentrucă conducerea țării are cea mai mare grijă, ca marile fabrici și negoțul și meseriile, să se desvoalte și să înflorească tot mai tare, munca națională să-și adîncească vadul tot mai mult, cuprînzînd tot mai multe brațe muncitoare și făcîndu-le mulțumite, fericite, și ea, conducerea, îngrijînd ca rodul muncii lor să aflu pe piețe de desfacere, de trecere!

E un semn de înțeleaptă rînduire a muncii naționale aceea ce să vede în Germania, a cărei popor nu mai dă buzna în afară din țară, căci își aflu aci fericirea!

Cînd vom putea vorbi de astfel de stări și în Ungaria?

Primejdia unui nou războiu.

Știrile din Balcani sînt tot mai pline de neliniște. Incordarea între cele 3 state: Bulgaria, față cu Sîrbia și Grecia, a ajuns așa de mare, încît deja să dau ciocniri mai mici aproape zilnic între trupele lor colo și colo, — și aflu Bulgaria, cît și contrarele sale își adună din greu trupele și le așează în fronturi noue, gata ca azi ori mâne să sară unele asupra altora!

Dintre statele ce stau mai aproape de biruitorii din Balcani, Anglia cîcă spriginește pe Bulgaria și o încuragiază în cererile ei de mărire, pe cînd Rusia și Franța își pun toate puterile ca să înălțare o încăerare între tovarășii de ieri!

Iată știrile mai nouă, de o săptămînă încoace:

London, 24 Maiu. — Din Saloniki și Atena (capitala Greciei) să vestește, că de Mercuri (săptămîna trecută) între Grecii și Bulgarii în ținutul Panhagion curge luptă înversunată și sînge-roasă! În acest ținut s'a tras între armatele grecești și bulgare o zonă (fașie de pămînt) neutră, adică a nimănui, fără amestec, — dar soldații bulgari au călcat Mercuri zona asta neutră și au voit să alunge pe Grecii de pe înălțimile dela Panhagion. Mercuri și Joi a curs, pentru asta, luptă crîncenă între cele două tabere, luînd parte la luptă nu numai infanteria, ci și artileria (tunarii). De amîndouă părțile au căzut mulți morți și răniți. Pe parte grecească lupta divizia de armată a 7-a de infanterie, pe cînd Bulgarii erau mult mai număroși și tari.

Atena. — S'a aflat că soldații noi, recrutați și pregătii în 1913,

de tot 30.000 de oameni, au plecat din Sofia (capitala bulgară) spre puncte de hotar ce sînt în taină.

Atena, 24 Maiu: — Ieri noapte o armată bulgară însemnată, înzestrată și cu tunuri, călcînd zona neutră, a atacat între Vuncista și Coptisani locurile cuprinse de Grecii. S'a început o încăerare crîncenă! Lupla încă ține. Guvernul grecesc a protestat la Sofia contra volniciei bulgare, cerînd ca armatele bulgare călcătoare a hotarelor neutre, să se retragă îndată înapoi!

Sofia. — Știrile despre lupte între Vunciste și Coptisani sînt mărite. Au fost numai încăerări mai neînsemnate între patrulă și posturi de pază. Grecii au început. Ei au pușcat după o patrulă bulgară, care a răspuns focului și în curînd au intrat în foc și celelalte posturi din apropiere. În urmă Bulgarii au cuprins și și-au ținut sieși nălțimile de lingă riul Angista. (Așa dar tot e drept).

Între comandanți s'au început pertractări ca să împace lucrul cu bine.

Atena, 24 Mai. — Regele Constantin, a plecat, însoțit de Moștenitorul de tron, la Salonichi (unde e grosul trupelor ce vor avea să apere punctele cerute de Grecia față cu Bulgaria).

Impărțala ce și-o fac

Grecii și Sîrbi.

London, 24 Mai. — După știrile ziarului „Times“, între Grecii și Sîrbi înțelegerea asupra părții ce să-și iee din prada zmulșă dela Turcia, e făcută. Grecia are să capete orașul Saloniki (mare, prețios, foarte rîvnit de Bulgarii), apoi Lorina, Kukus, Seres, Drama și Cavala, — iar Sîrbiia are să capete Struga, Ochrida, Monastir și Perlepe.

Dintre aceste orașe, Bulgaria ține că i-să cad ei Salonicul cerut de Grecii, Ochrida, și Monastirul cerut de Sîrbi. Că după contractul de nainte de războiu, cam așa era trasă linia viitoarelor hotare.

De aci încordarea și primejdia luării de cap între ortacii de ieri.

Salonichi, 24 Maiu. — În satul Zagori, aproape de Monastir, soldații sîrbi au omorît pe 6 locuitori bulgari, între cari și pe primarul comunal, și pe mulți alții i-au bătut. Pe mai mulți i-au dus în Monastir și i-au băgat în temniță. Lucrul s'a pornit din schimb de vorbe între un corporal sîrb și primarul și preotul bulgar.

Să vede că cele două popoare surori să privesc cu mare încordare, ba cu ură ce clocote în ele.

Sofia, 24 Maiu. Ministeriul Geșov e de părerea, că pentru a trece cu pace peste încordarea neplăcută dintre aliații de ieri, — să mai lase ceva din drepturile ce le-ar avea la hotare după Contractul de nainte de războiului, — dar așteaptă dela Sîrbi, ca și ei să mai lase din cercurile lor nouă, mult prea mari.

Belgrad. — Ziarul „Stampa“ află, că din regimentul Nr. 24 bulgar, în care slujesc mai ales Greci, o mie de soldați (greci) au fugit peste hotar în partea Sîrbească, dîndu-se acolo mi-le prinși. Li s'au luat armele și sunt înuși până să face înțelegere asupra lor. (Vădit au fugit la Sîrbi, știind că Bulgarii au să-i mîne în războiu contra fraților lor Greci sau contra Sîrbilor întovărășiți azi cu Grecii, și așa contra acestora ei nu voesc să lupte în folosul Bulgariei! — Iaca semne, că de azi încolo și soldații încep a-și da sama de rostul trimiterii lor în războiu și că nu-i mai poți împinge, ca în vremile prostiei mari, să-și impuște poate chiar părinții ori frații, deși după datorința lor de soldați, ar trebui s'o facă chiar și asta).

Armata bulgară gata de luptă cu două fronturi.

Sofia, 26 Maiu. — După lămuriri date de cercuri militare în stare a ști bine lucrurile, — pregătirile pentru înaintarea armatei bulgare spre noile cîmpuri de luptă, cu două fronturi (contra Greciei și Sîrbiei) sunt încheiate!

Acele trupe cari pîn'aci erau la Ceatalgea (în fața Turcilor) și artileria de acolo, au fost pe rînd strămutate spre hotarele grecești și sîrbești, — iar la Ceatalgea abia mai sunt ca la 15.000 de oameni (din 120.000).

Conducerea armatei a chemat sub steag și pe toți cîți mai erau pe-acasă nechemaj, dela 17 până la 33 ani și i-a împărțit în corpurile de armată printre celelalte trupe.

Sofia, 27 Maiu. — La Rosolinos a fost nouă ciocniri între Greci și Bulgari. Atacul Grecilor au fost respins de Bulgari, deși îi ajutase și artileria (turcii).

Salonichi, 27 Maiu. — După știri sosite aici, Bulgarii au atacat la Sacoc pozițiile grecești și au respins pe Greci. Dar perdelele nu sunt mari.

Salonichi. — Regele (grec) Constantin îndată ce a sosit aici, a plecat de grab cu automobilul la Nigrita și a privit oștirile și întăririle, dînd felurite nouă îndrumări.

Salonichi, 27 Maiu. Derogatoriile bulgare au provocat pe Turcii din hotarele cuprinse de Bulgaria, să păsească și ei în armata bulgară. Turcii au răspuns că sunt gata a intra în armată, dar cu acel înțeles, că nu vor fi duși să lupte în contra fraților proprii. (Adecă contra Grecilor și Sîrbilor merg la războiu sub steaguri bulgare, dar contra Turcilor, nu!)

Sofia, 28 Mai. In cercurile politice oamenii nu și-au perdut ori-ce nădejde de a putea isprăvi lucrurile cu pace și față cu Grecia!

Viena. — Sîrbia e cu totul hotărîtă, a nu da din mână nimic din hotarele cuprinse de ea în

războiu, căci are nădejde în ajutorul Greciei și nu crede ca Bulgaria să fie destul de tare pentru a purta un războiu cu două fronturi. De altfel Sîrbia și-a făcut toate pregătirile pentru ori-ce întimplări ce ar da peste ea!

Sofia. — Conzulul sîrbesc la Sofia a vestit ieri oficios pe guvernul bulgar, că Sîrbia cere revizuirea și schimbarea mai prielnică pentru ea, a contractului da naintea războiului.

Armata bulgară la hotarul sîrbesc.

Sofia, 28 Mai. — Aici e teamă serioasă de o încăerare între Bulgaria și Sîrbia. Ministrul bulgar de războiu a trimis armate foarte însemnate spre hotarele sîrbești, — printre ele și oștile ce erau de pază în Silistra, la granița română.

Să vorbește, că în Macedonia de jos a și fost o încăerare destul de crîncenă între Bulgari și Sîrbi. Ci-că armata sîrbească voia să înainteze în lăuntrul Bulgariei spre Sofia (care cade cam aproape de granițele sîrbești).

Sofia. — Guvernul bulgar e incredințat despre aceea, că pentru cazul de neînțelegere, Sîrbia și Grecia au legat contract secret între sine. Bulgaria să înarmează spre amîndouă hotarele.

Cererile pe care le-a adus Spaljokovici din Belgrad (din partea Sîrbiei), fac să fie foarte puțină nădejde de o împăcare cu bine a lucrurilor.

Capii Albanezi au făgăduit Bulgarilor, că și ei vor lupta în contra Sîrbilor.

Salonichi. — Trupe grecești au respins oștirile bulgare peste podul Ligovan, pricinuind Bulgarilor perderi însemnate.

Cavaleria grecească din orașul Seres, a fost chemată în jos (în Grecia). Și îndată generalul sîrbesc Pulnic, a dat poruncă, ca trupe sîrbești din Monastir, să plece să între ele în Seres (fiind aceasta oraș pe care și-l cere Sîrbia șiesi).

Paris. — Teodorov, ministrul bulgar de finanțe, a spus trimisului ziarului „Tems“, că dorința cea mai ferbinte a Bulgariei este azi: încheierea păcii și desarmarea! Și nici decît nu un nou războiu. El nădăjduște încă în pace și în aceea, că să va putea face împărțirea hotarelor, fără folosirea armei.

Țarul nu întrevine.

București, 28 Maiu. — La cererea ce i-s'a făcut, ca să primească a fi el judecător în pricina dintre aliații balcanici, — Țarul Rusiei ar fi răspuns că nu poate primi chemarea aceasta, căci statele balcanice nu s'au supus fără nici o apelaște la ce va hotărî el. Iar așa nu primește.

London, 28 Mai. — Cererea Sîrbească călăra Bulgaria de a să învoi la schimbările dorite de Sîr-

bia, are formă de ultimatum (cel din urmă cuvînt) și legată de termen scurt.

In cercurile bulgare să crede, ca răspunsul Bulgariei va respinge cererea Sîrbiei. Și cu asta nădejdea păcii să va spulbera cu totul.

Belgrad 28 Mai. — De ieri începînd Sîrbia mobilizează trupe nouă, contra Bulgariei. Din Belgrad pleacă neînterupt trupe sîrbe spre hotare.

Atena. — In ciocnirea dintre Greci și Bulgari la Panghagha au murit 3 oficeri Greci, și 53 soldați, și au fost răniți 2 oficeri și peste 100 soldați.

MAI NOU!

Londra, 29 Mai. — Contractul de pace între Bulgaria și Turcia va fi iscălit azi. — Iar primejdia noului războiu începe numai după aceasta. Căci urmează ca fiecare stat biruitor să-și iee în stăpînire noul hotar.

Aici (în Londra) să ia ca sigur că, după subscrierea păcii cu Turcia, dacă Bulgaria va cerca să iee în stăpînirea ei hotarele împincinate din Macedonia de jos, — Grecia și Sîrbia dau Bulgariei un ultimatum (cel din urmă cuvînt) provocîndu-o să iasă din acelea! Guvernul bulgar are de gînd să răspundă la cererea Sîrbiei, că mai bine dă napoi Turciei acele hotare, decît să se lapede de orașele Seres, Drama și Monastir în folosul Sîrbiei!

In jurul Salonicului armatele grecești să pregătească de apărare.

In Salmanli stația căii ferate a fost cuprinsă de trupe grecești.

Intre Salonic și Seres a încetat umblarea trenurilor. Podul rîului Ligovana e în mâinile Grecilor.

Flota Greciei (armata ei de corăbii) stă în portul dela Cavalla, gata de lucrare și portul l'au închis cu ocne submarine!

Acestea-s știrile cele mai nouă, cari dau puțină nădejde de pace și fac să amenințe tot mai tare noul războiu, — care ar fi și prost și rușinos pentru biruitorii de ieri și mai presus de toate foarte păgubitor!

Dela Meseriașii nostri.

Meseriașii români din Orăștie, la invitarea ce li s'a făcut din partea comitetului arangeator al adunării generale a „Asociașunii“ care se va ținea astan la Orăștie, — au luat laudabila hotărîre, a arangea pe acea adunare o Expoziție industrială. — Președintele meseriașilor nostri, dl A. Cristea, a trimis tuturor măestrilor români din loc și jur următoarea scrisoare:

Reunirea meseriașilor români din Orăștie a hotărît, să arangeze cu ocaziunea adunării generale a „Asociașunii“, care să va ținea anul acesta în Orăștie la 21 Septembrie n., o Expoziție industrial-

profesională și de industrie de casă.

In vederea acestei expoziții, vă rugăm să binevoii a vă declara în timpul cel mai scurt, dar cel mai lîrziu până la 15 Iunie a. c., dacă voii să luați parte la expoziție și intrucit să poate și cu ce ociește.

Notăm, că obiectele de expus nu trebuie să fie făcute anume pentru acest scop, ci pot fi și obiecte mai vechi cari sunt vrednice de a fi expuse. Afară de produsele meseriei profesionale, pot să fie expuse orice fel de produse ale industriei de casă, ca țesături originale, împletituri, cusături, lucrări în lemn (sculpturi), tot felul de obiecte de ale industriei de casă agricole, și altele.

Pentru înlesnirea pregătirilor, rugăm în special pe domni din satele din jur, să ne trimită până la termenul mai sus indicat, o listă a persoanelor și obiectelor acestora ce ar voi să expună produse de ale industriei de casă și a ne comunica și numele meseriașilor din comuna respectivă.

Mulțumindu-vă înainte pentru serviciul ce sperăm că în vederea scopului înalt ce-l urmărim, nu ni-l veți denega, vă salutăm cu toată stima

Orăștie, luna Maiu 1913.

pentru Comitetul Reuniunii:

Adrian Cristea
președinte.

Stăruim și noi cu toată tăria, ca fiecare meseriaș român din loc și jur, să-și țină-de acea mai sfîntă datorință, a lua parte la această expoziție cu ce are el în branșa sa mai reușit, mai bun, mai vrednic de arătat! Dacă am avut privilegii a spune cuvinte de laudă despre mișcările sociale și culturale ale meseriașilor nostri, despre concertele, teatrele și seratele lor, — apoi mai virtos acum să ne dea privilegiu a le lauda din toată inima hărnicia și dibăcia!

UN INDEMN

Bărbatul român vrednic din astfel de comune, în care nu mai avem școală românească, își va face numele în veci laudat de acest neam, dacă acum, în preajma examenelor, va cumpăra grupe de cărțile potrivite, de 5 cor. de 10 cor., după cît îi e prinderea și starea, și le va dăruî copiilor nostri români, ca peste vară să se deprindă a cei românește, cu literele latinești învățate în școala ungurească! Dacă unuia îi e mult a da 5—10 cor., adunela 5—10 inși cite o coroană și trimiță după cărți, și să ne scrie și nouă despre asta și-i vom publica în foaie cu convenita laudă!

Librăria Națională S. Bornemisa dela Orăștie, a ales un șir de cărți anume, foarte potrivite acestui mare scop. Are grupe de cărți de 5, 10, 15 și 20 coroane, — cari formează cele mai potrivite premii școlariilor de prin comunele noastre!

Trimiteți banii înainte, 5 cor. ori 10 cor., și cite 55 fil. pentru porto recomandat, la:

„Librăria Națională“
S. Bornemisa
Orăștie—Szászváros.

Din România.

Sărbările de 10 Maiu. — Sfințirea
noulor steaguri ale armatei.

În fiecare an la 10 Maiu v. România sărbează un întreg praznic național: Venirea Domnului Carol ca Principe al României, declararea neașternării României (dela Turcia) și încoronarea Principelui Carol de Rege al României. Astan era să se adaugă le aceste sărbări și a 4-a: Luarea în samă a Silistrei. Dar lucrurile neliind încă isprăvite deplin, s'a amînat această preluare.

Dă însă sărbării de 10 Maiu de vre-o cîțiva ani încoace, o deosebită strălucire și faptul, că Regele Carol, viteazul Mare Căpitan al armatei române, s'a hotărît să-și dăruiască armata cu drapele (steaguri) nouă, — pe care să le aibă cu un fel de scumpă suveniră (aducere aminte) dela el, care a condus-o în războiul crunt cu păgînii și a făcut să fie lăpădat pe vecie jugul păgîn de pe gîtul Țării românești și prin strălucirile ei biruințe a făcut ca toată lumea să admire viteaza armată română!

Dela un asfel de Domn și Rege a avea steagul regimentelor, e ca a-l primi din mîni sfinte și binecuvîntate pentru armată!

Și în anii trecuți la 10 Maiu Regele a înzestrat cîte o grupă de Regimente cu steaguri nouă, foarte frumoase, sfințite cu paradă în această zi și date în samă trupelor fericite și mîndre a le primi.

Āstan, fiindcă ziua de 10 Maiu (Vineri) a fost urîtă, a plouat și era rece, s'a amînat parada militară și a sfințirii drapelelor, pe Duminecă (12 Maiu v.). Despre această sărbare cetim în foile din București următoarele amănunte:

Sfințirea noilor drapele, care, din pricina vremii urîte, nu s'a putut face în ziua de 10 Maiu, s'a făcut Duminecă în sala Tronului dela Palatul Regal.

Centrul Capitalei (părțile dela mijloc a orașului București) era frumos împodobit cu drapele și flori. Podoabele arangiate de 10 Maiu, au fost păstrate, în urma cererii deregătoriiilor.

Vremea era acum foarte frumoasă, așa că centrul Capitalei începuse să fie populat din vreme.

În vederea sărbării și a defilării armatei, poliția Capitalei luase din ajun toate măsurile pentru ținerea ordinii. A pus la locuri potrivite cordoane de sergenți și jandarmi care opreau îngrămădirea prea mare a publicului.

Parada Sfințirii nouălor drapele s'a făcut la ora 10 și jumătate.

Înainte de această oră să aflau sosiți la Palatul Regal, în afară de familia Princiară cu casa ei militară, I. P. S. Mitropolitul Primat încungiurat de tot clerul Sfintei Mitropolii, toți domnii adjutanți regali, domnii ministrii și toți domnii

generali din garnizoană și ofițerii din statul major al corp. II de armată și de la inspectoratul general al armatei.

La ora 10 și jumătate, cînd Regele și Regina, urmași de Principi, au intrat în sala Tronului unde urma să se facă sfințirea, I. P. S. și clerul au început slujba.

Drapelele — 16 de toate, — erau așezate la rînd, în fața Tronului.

După terminarea serviciului divin și al stropirii cu apă sfințită a drapelelor, d. general Hirjeu, ministrul de războiu, a dat unul cîte unul, drapelele M. S. Regelui, care la rîndul Său, le dădea în mîna fiecărui comandant al regimentului a căruia era drapelul.

În timpul cînd M. S. înmîna drapelul, zicea ofițerului ce-l primea, să apere cu ființa sa, acest semn al iubirei de țară și de tron!

Fiecare ofițer primind drapelul, răspundea, asigurînd pe M. S. despre credința cătră Patrie și Tron, și jurînd că va apăra cu singele său, drapelul ce i-s'a încredințat!

Întîi s'au înmînat drapelele regimentelor nou formate, și în urmă drapelele care înlocuiau drapelele vechi.

După terminarea împărțirii drapelelor noi și predarea drapelelor vechi, drapelele nou sfințite au fost coborîte la curtea Palatului unde aștepta garda lor de onoare (varda steagurilor), formată dintr'o companie de geniu, cu muzica regimentului 40 de infanterie.

După aceea trupa cu drapelele, conduse de muzică, au părăsit Curtea palatului regal, oprindu-se în fața hotelului Bulevard, unde s'au format în coloană cîte 2 în rînd, pentru defilarea în fruntea trupelor.

— În timpul cînd la palatul regal se desfășura sărbarea aceasta, lumea oficială sosea necontentit la tribune, pentru a vedea defilarea.

În curînd Tribuna (un fel de bină închisă, pentru a privi din ea) oficială era plină. Toți domnii ministri erau în această tribună, unii cu doamnele lor, apoi ministrii plenipotențieri streini, casa regală a M. S. Regelui, doamnele de onoare ale M. S. Reginei, și alții și alții.

La ora 11 și un sfert se vestește sosirea Regelui și Reginei cari au venit în trăsura de gală deschisă. În trăsura se aflau Regele, Regina și Principesa Elisabeta, Principesa Marioara și Principele Nicolae.

Principele Ferdinand și Principele Carol urmau trăsura regală călări.

Regele s'a oprit în fața statuei lui Mihai Viteazul și aci, pe cal, a primit defilarea.

Defilarea.

Defilarea (trecerea armatei în pas de paradă pe dinaintea Regelui și a privitorilor), a fost comandată de cătră dl general Crăiniceanu, comandantul corpului II. de armată, care era urmat de generalii de divizie și brigadă.

După acești ofițeri înalți vedeau muzicele, cari au luat locul din fața tribunei oficiale.

Apoi au defilat ofițerii fără trupă, școala de geniu, școala de infanterie, școala de artilerie și școala de suboficieri.

După defilarea școalelor a început defilarea trupelor, comandată de dl general Gheorgiu. Au defilat batalionul 2 de vînători, de sub comanda dlui colonel Popof, batalionul 16 de vînători, comandat de dl lt. colonel Sturza.

Cu înția companie a acestui batalion a defilat și A. S. R. Principele Carol, care are gradul de locotenent. Alît de frumoasă, cuceritoare, era ținuta Prințului, în cît publicul din tribune a izbucnit în aplauze (bateri din palme) și în urale la adresa Principelui. M. Sa Regele, care urmărea cu luare aminte pe Prinț, scumpul Său nepot, să vedea mișcat și foarte mulțumit.

Aceasta a fost înția oară cînd Principele a defilat în fața Regelui!

După batalionul 2 de vînători venea dl general Deșliu, comandantul brigăzii, apoi reg. Mihai-Viteazul, comandat de colonel Ianescu; apoi Regimentele 4. Ilfov, 40. Călugăreni; apoi două secții de mașini de pușcat; după ele tunarii. Regimentul 2. Cetate, sub comanda dlui col. Vivescu; bateria școalei de artilerie, condusă de dl lt. colonel Vernescu.

Venea apoi dl general Coandă comandantul brigăzii a 4 de artilerie urmat de Reg. 2 de artilerie (tunari) sub comanda dlui colonel Prasa; reg. 10 de artilerie sud comanda lt. colonelului Mihăilescu;

Apoi noul divizion de obuziere (tunuri ce trimit groanțe ce să sparg și potop grozav în jurul lor) sub comanda dlui lt. colonel V. Rupescu;

Urma dl General Bogdan comandantul brigăzii de cavalerie (calareți).

În flanc la dreapta venea A. S. R. Principele Ferdinand, inspectorul general al cavaleriei, urmat de Reg. 4 roșiori, comandat de dl colonel Basarabescu; Re. 9 călărași, comandat de dl colonel Magheru.

În acest regiment să afla și o companie de soldet de religie turcească din Dobrogea, purtînd fesuri (căciulele lor rotunde roșii, cu ciucur în vîrf) cari au atins deosebit mulțimea privitoare.

Defilarea a fost încheiată cu regimentul de jandarmi călări de sub comanda dlui Colonel Braboveanu.

Defilarea trupelor s'a făcut în ordine desăvîrșită, iar ținuta trupelor e fost așa de admirabilă, în cît privitorii aplaudau necontentit, aclamînd sgomotos și din toată inima pe bravii militari, în cari țara și națiunea întreagă pune a lîta nădejde.

După defilarea trupelor M. S. Regele, S'a încungiurat de domnii

ofițeri generali și a făcut critica defilării.

Afară de foarte mici observații, M. S. S'a arătat foarte mulțumit de modul cum s'a prezentat armata.

Reîntoarcerea la Palat.

În urmă M. S. Regele, descăle-cînd, a luat loc în trăsura regală, în care deasemenea s'a urcat și M. S. Regina cu Principele Nicolae, și însoșiți de regimentul de escortă, s'au reîntors la Palatul regal, urmași de Principele Ferdinand și Principele Carol și aclamați de uriașa mulțime de pe străzi.

Vlaicu.

— În timpul defilării dl Aurel Vlaicu, îndrăznețul nostru zburător, a zburat cu mașina dsale la o înălțime însemnată, pe de-asupra orașului și peste locul de defilare, atrăgîndu-și admirațiunea mulțimei core-l privea!

*

Am dat aceste amănunte ale sărbării naționale dela București, crezînd că facem o plăcere cetitorilor noștri, cari își pot din asta închipui și ei, ce frumoase lucruri să vad în Țara Românească și îndeosebi în inima ei, în capitala (orașul cu scaun domnesc) București.

„Uniunea Femeilor Române“.

„Reuniunea Femeilor Române“ din Brașov are un gînd frumos: Voește să apropie între sine toate Reuniunile de femei române ce avem în Transilvania și Ungaria, ba să le împreune în o Uniune, o tovarășie a tuturor Reuniunilor, — în scop de a da o mai mare putere de viață de muncă obștească acestor reuniuni și a avînta peste tot femeia română la mai înțelită muncă pentru binele obștesc!

În acest scop s'a pus la cale un Congres (mare întrunire) a tuturor Reuniunilor române de femei, pe sărbătorile sfintelor Rusalii la Brașov. Iacă învitarea ce să face din Brașov:

„Reuniunea Femeilor Române din Brașov“ convoacă *Primul Congres* al Reuniunilor Femeilor Rom din Ungaria“ cu scopul de a înființa *Uniunea Femeilor Române din Ungaria*, — pe zilele de 3/16 și 4/17 Iunie 1913 la sărbătorile Rusaliilor, în orașul Brașov. Și înviță cu toată onoarea Reuniunile femeilor române din țară să ia parte prin trimisele lor.

Ordinea de zi a ședințelor Congresului: Luni 3/16 Iunie: I-a ședință. Începutul la 11 ore a. m.

1. Cuvîntul de deschidere de pres. Maria B. Baiulescu. 2. Constituirea adunării. 3. Constatarea Reuniunilor și a persoanelor prezente. 4. Pertractarea obiectelor: a) Problema creșterii fiicelor noastre. b) Cultivarea sentimentului religios și îngrijirea lăcașurilor sfinte. c) Cultivarea industriei naționale femeiești și păstrarea și perfecționarea motivelor naționale. d) Educa-

ținea sistematică în gospodărie și industria casnică. e) Instituțiunile filantropice, anume: îngrijirea bolnavilor, a celor lipsiți, a celor săraci. f) Cestiunea înființării unui mare Orfelinat. 5. Pronunțarea în principiu pentru constituirea „Uniunii”. 6. Alegerea comisiunilor necesare pentru obiectele de sub a-f.

Marți în 4/17 Iunie.

A II-a ședință. Inceputul la 10 ore a m. 1. Rapoartele comisiunilor. 2. Proiectul de statute. 3. Fixarea locului congresului viitor. 4. Constituirea provizorie a Uniunii.

Înainte de deschiderea ședințelor Reuniuniunea și trimisele reuniunilor surori, vor lua parte la slujba Dzeiască în biserica sfântului-Nicolae din Brașov. Căci așa e firea și rânduiala bună la noi Români, că: Ori-și-care lucru al tău, să-l începi cu Dumnezeu!

Ședințele să vor ține în sala mare a gimnaziului român. La 2 ore d. a. va fi prinz împreună (banchet) în Reduta orașenească. Sara reprezentarea operei „Cavaleria rusticana” de Mascagni și a „Șezetoarei” de T. Brediceanu.

Marți după ședința a 2-a, cîntece și jocuri predate de elevele din internatul-orfelinat.

Frumoase sărbări culturale pregătesc femeile române brașovene. Fie încununate de cea mai deplină izbîndă!

Stare de asediu în Sătmar.

Incercări de a silui conștiința credincioșilor. — Poporul nu să lasă terorizat. — Pe mîna jandarmilor.

„Românul” primește din Sătmar următoarele:

Procuratura reg. din Sătmar urmează cu cercetările în pricina episcopiei de Hajdudorog. După cum bine știm, scopul de frunte e să aple pe „aștătorii” poporului, iar de altă parte să iee știri prin jandarmi asupra ținutei poporenilor din comunele amenințate.

În comuna Resighea, de pildă, starea de asediu (impresurare cu armele) a durat aproape două săptămîni încheiate. Comisia eșită la fața locului, și-a dat o deosebită osteneală să aducă în încercătură pe preotul localnic d. Corneliu Abrudan și pe credincioșii săi, însă fără nici o izbîndă.

Credincioșii fac mărturie în fața jandarmilor cu suflet liniștit și cu fruntea ridicată, protestînd în contra ori cărei învinuiri că i-ar fi aștătorii cineva! Ei sunt pătrunși în suflet în ținuta lor și știu să prețue zilele cari le trăim, mai mult ca unii dintre „conducătorii” săi, și — cu durere o spunem — mai ales dintre preoți! Ei înțeleg răspunderea ce o au pentru integritatea așezămintelor noastre bisericesti!

Preoții din comunele amenințate primesc mereu scrisori dela cîte un matador din orașul Hajdudorog, prin cari cearcă să-i facă aplecași episcopiei de Hajdudorog. Așa d. Cornel Abrudan în zilele trecute a primit o asemenea scrisoare de următorul cuprins:

„Părăsește-ți credința și ținuta de pîn' acuma, alipește-te la episcopia de Hajdudorog și nu protesta în contra alipirii ei, iar noi vom face să înceteze cercetarea în contra dtale și în contra poporenilor și așa, de sigur, îți va merge cu mult mai bine! — Un binevoitor”.

Jandarmii au mai cercetat comunele Vezend, Dindileag, Portelec și Vașad. Au luat la protocol mărturisirile preoților și ale credincioșilor.

În comuna Vașad jandarmii au venit în 20 Maiu n. la casa parohială. Protopop-parohul din localitate, d. Demetriu Murășan, după ce jandarmii au dovedit că sunt trimiși de procuratura reg. din Sătmar, a răspuns la întrebările lor încredințindu-i despre împotrivirea ce o arată poporeni în contra alăturării paroh la episcopia de Hajdudorog.

Au mai fost ascultași la casa comunală cîțiva credincioși.

Scoatem osebit la iveală mărturisirea curatorului prim Stefan Bibart, un om deștept și român bun. În urma mărturisirilor acestuia, să va fi încredințat și comisia de jandarmi, că nu mînași de asmuțatori, ci din dragoste curată și din alipire cătră limba, neamul și biserica lor, s'au răsvrătit credincioșii împotriva darului dănaic cu care vrea să-i dăruiască guvernul unguresc, ajutat de sfîntul Scaun dela Roma!..

Din America.

O măsură cuminte, luată în America.
Legea despre „Saloane”...

Cetim în „Glasul Vremii” din America:

„În sfîrșit s'a votat și legea despre saloane (înțelege: crișme, cărora așa le zic în America: saloane, și crișmarilor saloneri) în Statul Ohio. Nu au eșit învingători nici „temperanții”, cari cereau închiderea tuturor saloanelor, dar nu au putut învinge nici „uzii” (părtinitorii beutului, a udării gîtului) cari cereau cea mai deplină libertate în vinderea beuturilor spirtuoase!

În timpul desbaterilor (în dietă) partida moderată și-a cîștigat noi spriginitori, și astfel s'a adus o lege destul de cumpătată.

Incepînd cu toamna viitoare, numărul saloanelor (crișmelor) va scădea și în statul Ohio și să vor pune pedepse aspre pe acei saloneri, cari vor vinde beuturi la minoreni (la tineri juni) sau cari nu vor ține orele și zilele hotărîte de lege pentru închiderea crișmelor lor”.

Cînd să vor putea înălța și conducătorii politici ai țării noastre la atîta înțelepciune să aducă o lege de acest fel și pentru Ungaria, cea plină de crișme ca, de boalele cele rele!

NOUȚĂȚI

Frăție între Archierei. Să știe că la așezarea în scaunul de arhieru a P. S. Sale Episcopului Dr. Tr. V. Frențiu la Lugoj, Prea Sfinția Sa Episcopul gr.-or. al Caransebeșului Dr. M. E. Cristea a mers în persoană și a luat parte la sărbările venirii noului Mire al bisericii surori, — lucru ce a plăcut așa de mult tuturor inimilor românești, căci arată că păretele despărțitor dintre aceste două biserici, cari iar una ar trebui să fie, — nu mai e așa de gros și de rece.

Acum aflăm cu plăcere, că P. Sfinția Sa Episcopul Dr. Frențiu, în întoarcerea sa dela Prislop spre casă, să oprește azi, Joi, în Lugoj spre a întoarce P. S. Sale Episcopului Dr. Cristea vizita Sa dela instalarea dela Lugoj.

Dee Dzeu ca aceste semne de frăție și românism a archiereilor nostri, să se reverse, să-și pună pecetea lor, pe toate lucrările lor și așa să apropie tot mai mult și inimile credincioșilor celor două biserici. Și unde numai li-se cere, mîna în mîna și umăr la umăr să meargă munca pentru înălțarea neamului acestuia românesc, prin toată lucrarea sfîntelor biserici române și e fiicei lor, a școalei române!

P. S. Sa Episcopul Dr. Tr. V. Frențiu, în procesiune sfîntă, dela Blaj la Prislop. Procesiunea (ieșire sau călătorie de credincioși în scop de rugăciune sau spre locuri de rugăciune, purtînd cu ei lucruri sfînte), pe care am vestit-o și noi în numerii trecuți ai foii noastre, a avut loc, Mercuri, Joi, Vineri și Simbătă, săptămîna trecută, trecînd dela Blaj peste Alba-lulia, Orăștie, Hașeg, la Prislop. A fost o înălțătoare închinare adusă Prea curatei Fecioare Maria, prin ducerea Icoanei Ei sfînte din Mănăstirea sfîntei Treimi dela Blaj, la nou restaurata Mănăstire dela Prislop. — Mercuri dimineața a plecat procesiunea cu Preasfinția Sa episcopul Dr. Tr. V. Frențiu în frunte, — trecînd peste Bucerdea, Crăciunel, Cisteiu, Mihail, Coșlar și așa mai departe pîn' la Alba-lulia. În fiecare comună cu preot gr.-cat., preotul ieșea în calea Archiereului cu poporul credincios și sărutau sfînta Icoană a Maicii Domnului și o petreceau pînă departe, unii din credincioși alăturîndu-se la convoiu și mergînd pînă la Prislop. În Alba-lulia procesiunea a sosit sara la 9 și jum., urmată de o mulțime ce putea fi ca la 10.000 de oameni. Icoana a fost dusă și așezată în biserică, unde poporul s'a închinat ei și a sărutat-o.

Joi dimineața la orele 5 s'a slujit sfîntă liturgie, apoi la 6 ore procesiunea a plecat spre Orăștie, trecînd peste Vinț, Șibot, întim-

pinată, ca și ieri, pe tot locul de preoți și mult popor. În hotarul Orăștiei preoțimea gr.-cat. din tract în frunte cu dl protopop Peteanu și mult popor și număroasă înțelegință, domni și dame, au întimpinat pe iubitul Episcop care a fost pînă de curînd aici protopop. În oraș convoiul a intrat la orele 7^{1/2}, seara, în trasul clopotelor dela biserica gr.-or., rom. cat. și greco-cat. La încrucișarea drumurilor din apropierea caselor „Ardelenei” să ridicase o frumoasă poartă de triumf și aci Archiereul a fost salutat de nou prin dl protopop Peteanu și întimpinat cu cîntările înălțătoare de suflet „Întru mulți ani stăpîne!” ale corului bisericesc gr.-or. din loc. Acest cor bisericesc — ales din Reuniunea rom. de cîntări din loc, — a ieșit cu drag înaintea Archiereului bisericii surori gr.-cat. române, voind a arăta și prin aceea, că noi Români din Orăștie punem românismul bisericilor noastre, gr.-cat. ca și gr.-or., mai presus de punctele de privire confesionale, și cînd un archiereu român vine între noi, cu drag îi ieșim cu toții în cale și-i arătăm dreapta prețuire! — Pr. S. Sa a răspuns salutului protopopului, apoi corul a încheiat primirea prin o cîntare potrivită și înălțătoare de suflet. Icoana a fost apoi dusă în biserica gr.-cat.

Vineri dimineața a plecat convoiul mai departe, primit tot așa frumos prin comunele prin cari a trecut pîn' la Hașeg. La podul Simeriei deregătoriile comitatului, în frunte cu protonotarul, au salutat pe Archiereu; la Bretea maghiară egumenul mănăstirii Prislopului, iar la Hașeg vicariul și deregătoriile orașenești. Între bubuit de treasuri a intrat convoiul în oraș și sf. icoană a fost așezată în biserică, unde o aștepta și P. S. Sa Episcopul Dr. Hossu, care a îngenunchiat naintea ei și s'a rugat de Maica Sfîntă să ajute acestui popor credincios al seului.

Simbătă cei doi Episcopi au plecat cu sfînta icoană la Prislop, unde au așezat-o iar cu marea prăznuire în mănăstirea din care fusese dusă acum 150 de ani..

Sărbările de Duminecă, sfințirea Mănăstirei, au fost mărețe și pline de dreaptă evlavie.

Concert de orgă aranjează în biserica evang. luterană din Orăștie în 8 Iunie d. amezii la 3 oare, cunoscutul dirigent dl Albrecht Schmidt, cu concursul cîntărețului R. Fernengel și a capelmaistrului violinist J. Weber, împreună cu orchestra militară.

„Războiul neatîrnării României de Rusalii la Orăștie! Vestim cetitorilor nostri cu bucurie, că în ziua întii și a doua de Rusalii, în 15 și 16 Iunie n. 1913, să va reprezenta în Orăștie în sala cea mare dela hotel „Central” filmul cinematografic (chipuri vii) care arată „Războiul neatîrnării României” din 1877—8

executat cu concursul armatei române și a artiștilor teatrului național din București.

Să vor da în fiecare zi câte 2 reprezentații, una după amiază și alta seara, iară de să va arăta interes destul de mare, să va arangia și o reprezentație cu prețuri reduse, anume pentru țărani.

În numerii noștri viitori vom aduce amănunte în privința aceasta.

DELA ORAȘ. Simbăta trecută (24 Maiu) reprezentanța orașului nostru a ținut ședință, în care s'au luat mai multe hotărâri de interes obștesc, privitor la cei 3000 stângini de lemne de foc ca să taie din pădurea orașului și să vor vinde; privitor la curățenia trotarelor și altele.

De încheiere a urmat alegerea inginerului la întreprinderea electrică. A fost ales dl Mihail Fleischer. Iar de inginer orașenesc dl Leo Bohățiel, inginer la căile ferate în Cluj.

Apărați-vă de pagubă! După știrile ce vin, în mai multe comune din comitatul Albei Inferioare a căzut ghiafa, mai ales în comuna Cerghedul-Mare, unde a stricat holdele și viile locuitorilor. Când aducem această știre la cunoștința obștei, nu putem să nu îndemnăm din nou pe economii noștri, a căror avere toată e roada cîmpului, — să-și asigure holdele contra grindinei (baterii de de piatră). Prin aceasta își fac numai lor un mare bine, căci nenorocirea poate veni în toată ziua, și omul, dacă rămâne neasigurat, — a perdut unora toți! În comuna susnumită abia doi au fost asigurați. Aceștia își vor căpăta despăgubirea. Cealaltă nu.

Azi, când avem bancă românească și anume „Banca Generală de Asigurare” din Sibiu, care stă bucuroasă la îndemână oricui, nici un econom cu bună socoteală să nu întrelase a să asigura. Până la seceriș mai avem cel puțin șase săptămîni, acesta e timp lung și și dacă omul să asigure, poate fi liniștit.

Adresați-Vă la: Banca Generală de Asigurare din Sibiu, care are reprezentanți (agenți) — în toate ținuturile și la ori și care bancă românească. Lămuriri să dau îndată și grațuit.

Petrecheri.

— Corul bisericii gr.-or. din Săcărimbu (Nagyág) invită la Producțiunea Teatrală-Muzicală ce o va aranja Luni, a doua zi de Rusalii, în sala școlii gr.-ort. din loc. Venitul curat este destinat jumătate pentru biblioteca școlară, jumătate pentru repararea sf. biserici.

— Tinerimea română din Ribita invită la Petrecerea ce o va aranja Luni, în 3/16 Iunie 1913 în sala școlii din loc, d. a. la 3 ore. Venitul curat e destinat bibliotecii școlare.

— Tinerimea română din Cugir invită la Petrecerea cu joc ce o va aranja Duminecă, în 2/15 Iunie 1913, (ziua de Rusalii), în sala „Casinei” dela Werck.

— Tinerimea română din Petea, de cîmpie aranjează producțiune teatrală împreună cu joc Luni a doua zi de sîntele Rusalii în 3/16 Iunie 1913 în școala conf. gr.-or. din loc.

Tîrgul Săliștei.

Să face cunoscut, că tîrgul de țară în Săliște (com. Sibiiului) să va ținea precum urmează:

În 11 Iunie tîrg de oi și porci;
În 12 și 13 Iunie tîrg de cai și vite cornute;

În 14 Iunie tîrg de mărfuri.
(1003) 2-3 Primăria comunală.

ACȚII

Să afle de vînzare

15 acți de ale „Victoriei”

instituit de credit și economii, societate pe acții în Arad.

Adresa vînzătorului să poate afla dela administrația acestei foi.

(1005) 2-3

POSTA REDACȚIEI

George Albu, Midvale (America) Am primit toți banii. Librăria dlui Bornemisa ne-a dat și cele 10 cor. ce le-ți adresat greșit acolo, după ce-a aflat că-s pentru foile noastre. La Paloș foile merg în regulă.

Eli Manițiu, în Riceville (America) Da, banii i-am primit. Ești plătit până la jumătatea anului. La 1 Iulie trimite alți bani.

Mareș Tan, în Cluj. Întrebă la un legător de cărți. De pildă la dl Petru Iliș compactor, în Orăștie.

Moldovan Tudor în Canton (America) Baniile d-tale au sosit la noi. Ești plătit pe jumătate de an. Foile îți merg. Ți-am trimis și cite-un calendar de-al nostru.

I. Lup în Jounstown (America) Am primit banii. Mulțumim.

Vasilie Cruțica, Mineapolis (America) Baniile dela DTa au sosit. Ești plătit pe anul acesta întreg. Să vede că ședula aceea ți-s'a trimis înainte de a sosi banii. E ordine. Ți dorim tot binele! — Dar dela I. Cșvany n'au sosit banii. A lui foi vor fi oprite peste 2 săptămîni. De i-a trimis, să ne scrie cînd, cit și prin cine i-a trimis? De o are, să ne trimită recipisa. Lui îi merg pe adresa veche, d-tale ți-am schimbit adresa.

Mulțumită publică.

Cuprins de greul durerilor și cufundat în amarul desperărilor, numai acum recules nițel, vin pe calea aceasta a exprima simțitele mele mulțumiri, tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, pentru sincerile lor condolențe manifestate parte în scris parte verbal din incidentul decedării preatimpurie a scumpei și în veci neuitatei mele fice,

VETURIA ANDRON,

care — în „floarea vieții pămîntești” — în al 16-a an al etății sale, trecu la cele eterne — spre adîncă mea durere și vecinică întristare.

Esprimînd adîncă mea mulțumită tutor celor ce — din depărtare și din apropiere, necunoscînd osteneală și cheltuială, — s'au grăbit, spre a mea mîngăiere, a da ultimul onor și tribut creștinesc, petrecînd până la mormînt pre mult regretata mea fică decedată; totodată rog, să primească adînc simțita mea mulțumită și dnii preoți celebranți ai prohodului, dimpreună cu frații colegi coadjuvanți, precum și întreg publicul asistent la lugubrul act funebru săvîrșit.

Îndeosebi mulțănesc Corului vocal „Doina” din Sinmiciăușul-mare, care — participînd în corpore la actul de înmormîntare — prin escelenta esecutare a frumoaselor și duioselor noastre imnuri funebre, mi-a turnat balzam vindecător în inima-mi străpunsă de durere și cufundată într'o „mare de întristare”...

Și, în fine, asigurîndu-i pre toți de deosebita recunoștință și mulțumită, semnez,

Sara-vale, la 8/21 Maiu 1913.

cu dragoste românească și iubire creștinescă:

Simeon Andron,
întrîndător.

10101 1-1

„LIBRA”

tovărășie economică și de ajutorare în Kristyor—Criscior.
gazdasági és segélyző szövetkezet Kristyoron.

Convocare.

Domnii membrii ai însoțirii „LIBRA” tovărășie economică și de ajutorare în Kristyor—Criscior să convoacă prin aceasta la a

III-a adunare generală ordinară, carea să va ținea la 8 Iunie n. 1913 la oarele 3 după amiază în localul școlii române gr.-or. cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea adunării și alegerea alor 2 verificători a procesului verbal.
2. Constatarea membrilor prezenți și a cuotelor reprezentate.
3. Prezentarea încheierei conturilor pe al doilea an de gestiune, a raportului direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
4. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghere pe anul de gestiune expirat.
5. Alegerea alor 3 membrii în direcțiune pe restul de un an.
6. Alegerea comitetului de supraveghere.
7. Alegerea membrilor în comitetul de cenzurare.
8. Propunerea direcțiunii pentru modificarea §. 9 din statute.
9. Eventuale propuneri înaintate conform §. 17 p. e. din statute.

Observare: Dacă adunarea nu să va putea ținea la termenul de mai sus să convoacă pe 16 Iunie a. c. la 3 oare după amiază, cînd să va ținea cu aceeași ordine de zi, fără considerare la numărul membrilor prezenți și cuotelor reprezentate.

Criscior la 11 Maiu 1913 n.

Direcțiunea.

Activa - Vagyon Contul Bilanț — Měřleg Számla. Pasiva - Teher

Imprumuturi I. an		Plătiri săptămînale I. an	
Kölcsönök I. évf. 2646-		Heti betétek I. évf. 9180-	
Imprumuturi II. an		Plătiri săptămîn. II. an	
Kölcsönök II. évf. 60-	2706-	Heti betétek II. évf. 1572'40	10752'40
Depuneri I. an		Profit din a. tr. I. an	
Pénzint. betét. I. évf. 6841'47		Mult évi nyer. I. évf. 226'72	
Depuneri II. an		Profit pe a. curent I. an	
Pénzint. betét. II. évf. 1593'34	8434'81	Folyó évi nyer. I. évf. 402'11	
Cassa I. an		Profit pe a. curent II. an	
Pénzt. készlet I. évf. 221'36		Folyó évi nyer. II. évf. 80'94	709'77
Creditori I. an			
Hitelezők I. évf. 100-			
	11462'17		11462'17

Spese Contul profit și pierdere — Nyereség és veszteség szám'a. Venite

Spese de birou I. an		Taxe de întîrz. I. an	
Uzleti költségek I. évf. 117'49		Mulasztási költs. I. évf. 122'04	
Spese de birou II. an		Taxe de întîrz. II. an	
Uzleti költség. II. évf. 64-	181'49	Mulasztási költs. II. évf. 29'04	151'08
Profit pe I. an		Interese d. dep. I. an	
Nyereség I. évf. . . . 628'83		Kamat. bet. után I. évf. 291'11	
Profit pe II. an		Interese d. dep. II. an	
Nyereség II. évf. . . . 80'94	709'77	Kamat. bet. után II. évf. 39 30 330'41	
		Interese d. impr. I. an	
		Kamat. kölcs. után II. évf. 101'21	
		Interese d. impr. II. an	
		Kamat. kölcs. után I. évf. - 60	101'81
		Taxe de transcr. I. an	
		Átirási illeték I. évf. 5'24	
		Taxe de primire II. an	
		Felvételi díjak II. évf. 76-	
		Profit din a. trecut I. an	
		Nyer. mult évről I. évf. 226'72	
	891'26		891'26

Criscior, la 31 Martie 1913—H.-Kristyor 1913 évi Márczius hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

I. Perian m. p. Nicolae Tebles m. p. Dr. Glava m. p. Faur Iános m. p. I Toderăș I. Ianosy m. p. I. Faur m. p. Nicolae Bexa m. p. I. Roman m. p.

Comitetul de supraveghiere — A felügyelőbizottság:

George Pleșa m. p. Emil Negruț m. p. Ioan Stan m. p. G. Glava m. p. Samson Nișea m. p. Dr. Ioan Papp m. p.

AVIZ!

Celor ,, , in cazuri triste de moarte, au trebuință a cumpăra *coș suguri, cruci*, etc. simple și împodobite, la scrisul le află mai estin ca ori-unde!

Un coșciug, care s'a vindut pân'acum cu 25 fl. îl vind cu numai 18 fl!

Rog pentru binevoitorul sprigin

Cu toată stîmă:

Dumitru Martin
măstru măsar în Orăștie.

Strada Cetății Nr. 15 (Casa proprie)
Lîngă casa orașului.

(921) 8-

Moșie de vînzare.

In comitatul Hunedoarei, 6 kilometri depărtare de două orașe, este de **vîndut** o moșie foarte frumoasă, în mărime de **112 jug. cat.**, de care să

ține și drept de pășune și pădure, asemenea și edificii economice și locuințe frumoase.

Această moșie să vind cu preț foarte favorabil.

Adresa proprietarului o dă administrația acestei foi.

(1009) 2-6

Casă

potrivită de boltă și crișmă e de vînzare în Parța (Parác) în comitatul Timișului. E casă la colț de străzi, în drumul mare spre Ciacova și Timișoara. Are 200 stîngini pătrați, 4 odăi, și o sală mare (16 metri lungă 9 metri lată) bună pentru joc. Pivniță pentru beutură și ghiată, cuglărie, șopruri, fîntină, etc.

Amănunte și prețul, a să cere la proprietarul:

(1013) 1-3 Krauser Anton
în Parța (Parác, Temes m.)

Am onoare a aduce la cunoștința st. proprietari de *mașini, motoare, automobile, etc.*, că am deschis în *Deva*, pe locul fostei fabrici de mașini „Hungaria”, un *garaj*, și am arangiat un

Atelier pentru repararea motoarelor, mașinilor de îmblătit

și alor ori-ce feluri de mașini!

Executare promptă, solidă și garantată, pe lîngă prețurile cele mai convenabile.

(990) 4-5

Carol Hummel,
inginer mechatc.

Anunț!

Aducem la cunoștința On. public românesc că cu prima Aprilie am deschis o fabrică de brinză curată de oaie și cașcaval.

Brinza să trimitte în putini de 5, 10, 20, 25 klg în beșici și salame.

Trimiterea să face cu ramburs. Rog pe On public să binevoiască a mă onora cu comanda Dumnealor.

Cu stimă

GEORGE TICUȘAN,

999) 3-3 fabricant de brinză.
Ágostonfalva, Nagykükülő.

Local de crișmă și boltă de vînzare.

In o comună din comitatul Hunedoarei, care are drept de 2 crișme, dar fiind numai asta una, comună de 200 numere, cu cancelarie notarială, — fac vînzătoare din cauze familiare crișma și prăvălia (bolta).

Adresa la administrația foi.

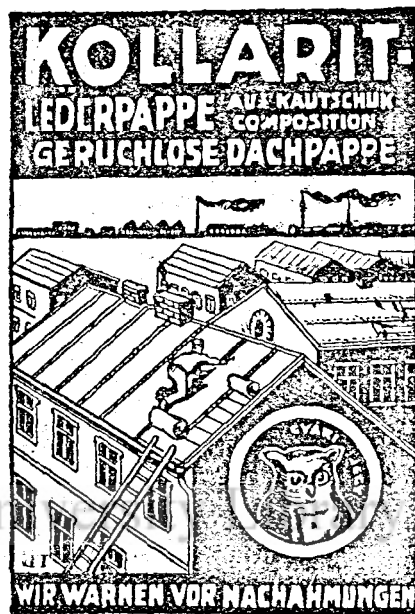
(1012) 1-3

Vier alb.

Armean Nicolae I Iosif din Pianul-de-jos (Alsópián, Szeben m.) are de vindut un *vier de prăsilă, alb*, de 1 ani, provăzut cu certificat.

Doritorii să se adreseze la proprietariul.

(1014) 1-2

Placa de piele „KOLLARIT“

prin compoziția sa elastică, sigură contra furtunei și rezistentă vremii, fără miros, trasă cu compoziție de cauciuc, — este cea mai bună materie de coperit, și

infinit trainică!

Pentru coperirea coperișelor vechi de *șindilă* e deosebit potrivită.

Nu trebuie nici feștită, nici unsă cu zămă de var.

Deposit exclusiv la:

Magazinul de scînduri:

C. Baicu

(978) 6-10 Orăștie—Szászváros.

Tot aci: Cel mai leștin material de zidit: lemne, scînduri, grinzi, pe carl, în urma norocoaselor cumpărări mai nouă, le pot da mai leștin ca ori-și-cine! Tot așa: țigla vestită de Zombolya, trestie, cement, cuie și tot ce e de lipsă la edificări!

Cercetați cu încredere!

Magazinul de lemn și scînduri

alui **C. Baicu,**
din ORĂȘTIE

VINURI

vechi și noi — de vindut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos), **PETRU BENEA**, căci Vă trimitte numai *vinuri bune, curate* și pe lîngă prețurile cele mai moderate!

Vinuri vechi: Vin alb 82 fl., Rizling 86 fl.,

Roșu 1 cor. Siller 84 fl.
Carbenet 1 cor. 10 fl.

Vinuri noi: Alb 64 fl., Siller 66 fl., Rizling 68 fl.

Rachle de trevere (comină) K. 1.60.
Rachle de comină, specialit. K. 2.20.

Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachia să expediază sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus, cu rambursă. *Vase împrumutate pe timp de 2 luni.* Pentru calitatea vinului garantez:

11-20 (947)

PETRU BENEA,
proprietar de vii în Șiria
Világos, (Arad. m.)

Serviciu acurat!

!!! MAGAZIN DE MOBILE ÎN ORĂȘTIE !!!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am arangeat în Orăștie, Drumul-țării, Nr. 3., în casele proprii un

magazin de mobile

mobile singuratece, dela cele mai simple până la cele

Prînzitoare și dormitoare
dela 300 cor. în sus

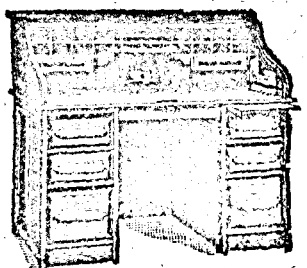
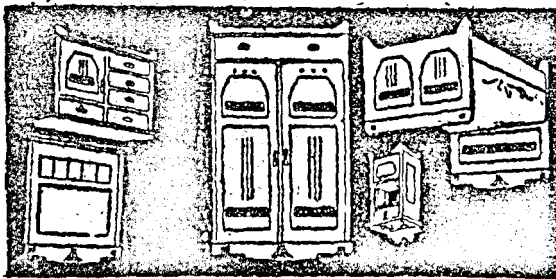
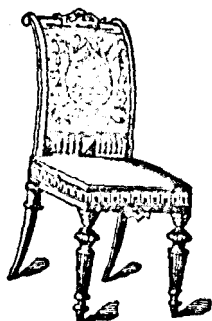
Rog spriginul și cercetarea binevoitoare a onoratului public.

Cu stîmă

BRUTUS BRASSAI

întrepr. de înmormîntare și magazin de mobile.

Tot aici să primesc și 2 INVĂȚĂCEI din jurul Orăștiei.

corăspunzător recentelor timpului de azi!

Țin în depozit în alegere bogată arangeamente de prînzitoare, dormitoare, saloane, odăi de domni și cancelării, — precum și ori-și-ce mailuxoase.

(741) 15-

Prețuri ieftine!

CAPITAL SOCIAL Coroane 1.200.000.
Giro-Conto la „ALBINA“ — Postsparnkassa ung. 20 349

Telefon Nr. 183

Telefon Nr. 183

„Banca Generală de Asigurare“ societate pe acții în Sibiu (Nagyszeben) — este:

întia și singura bancă de asigurare românească, înființată de băncile românești de împrumut din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **Parteniu Cosma**, directorul-executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca Generală de Asigurare“ face totfelul de asigurări în deosebi: asigurări contra pagubelor din foc și asig. asupra vieții în cele mai favorabile combinațiuni.

Asigurările se pot face la oricare bancă românească (instituit de credit), precum și la agenții și bărbaiți de încredere al Societății. — Prospective (îndrumări și lămuriri), tarife și informațiuni se dau gratis și îndată.

Persoanele cunoscute ca acuzatori buni și cu legături, pot fi primite ori-când în serviciul Societății.

„Banca Generală de Asigurare“ dă lămuriri gratuite în ori-ce treburi de asigurare, fără deosebire că aceste treburi sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

(1011) 1-32

Cei interesați să se adreseze la: „Banca Generală de Asigurare“, Centrala din Sibiu—Nagyszeben ori la Agenturile ei principale din Brașov (fil. „Albina“) și Arad (Józseffőherczeg-ut 1/a). In Orăștie la „ARDELEANA“ (la Simion Dămian, funcționar.

Onorate Domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în Budapesta

Birou de informații și Agentură românească.

Dau ori-ce informații în ori-ce cauză ce să ține de Budapesta. Exoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către ori-care ministru, Curie ori al oficiu. In cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi exoperez rezolvarea în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5-6 ani cu prețuri ieftine, ori-care sistem de motoare cu benzina ori cu oleiu brut ori cu gas. Totfelul de mașini de treerat, totfelul de mori cu petri fine și cu motoare trainice. Totfelul de automobile, pompe și ferestrele, precum și alte recvisite economice. — Toate aceste vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, deci din mâna primă, — și nu dela agenturi jidovești. — Zilnic primesc plângeri dela țărani români cari cumpărând mașini dela agenți au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurește, au iscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. Il sfătuiesc pe fleștecare Român doritor să-și cumpere ceva, să-mi scrie ca să merg eu la dînsul, ori să vind dînsul la mine să ne înțelegem, iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc și să-i scoată afară din casele sale,

Exoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20-25 ani, cu procente mici, și mijlocesc vînzări și cumpărări de moșii și păduri mari,

Cumpăr grîu, cucuruz, ovăs, bol, oi și porci. Totfelul de poame și legume și altele.

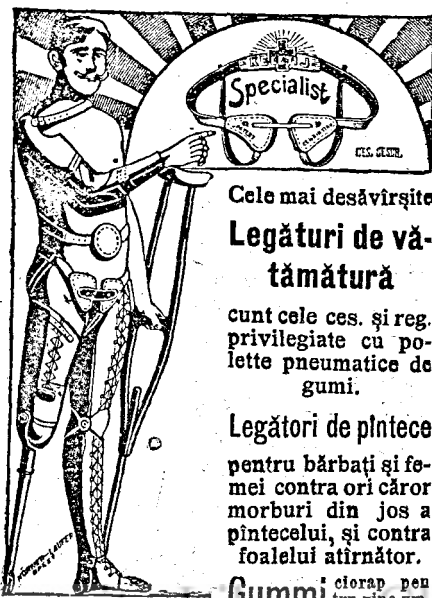
Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plătiți o taxă după involață.

Cu stîmă

L. OLARIU, Budapest. II. Margit körut 11.

(963) 7-10 (în BUDA, lîngă podul »Margithid«).

Cele mai desăvîrșite
Legături de vătămătură

cunt cele ces. și reg. privilegiate cu polette pneumatice de gumi.

Legători de pntece pentru bărbați și femei contra ori căror morburi din jos a pintecelui, și contra foalelui atîrnător.

Gummi ciorap pentru vine umfate.

Picioare și mâni mălestrite pe sama putai (tăiași).

Mașini ortopedice pentru umblat și spriginit

Corsete artificiale și spiginoare.

Ținătoare oblu pentru copii și fete crescuți strîmb precum și ori-ce articli de lipsă la

Îngrijirea de bolnavi, pregătește după cele mai moderne sisteme cu prețuri favorabile de fabrică.

Cel mai nou catalog ilustrat cu 3000 chipuri, și instrucție de întrebuințare, trimite gratis și franco:

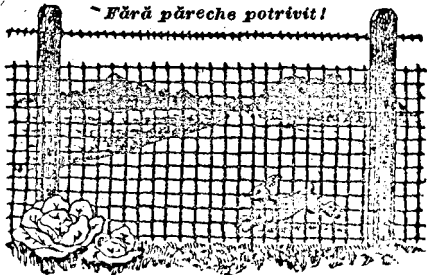
Fabrica ces. și reg. privilegiată de bandage (legători) și de articli higienici de gummi: (773) 18-

I. Keleti, Budapest, IV. Prov. Koronahereeg u. 17

Garduri, tare ieftine!

Producție indigenă!

„Fără pârche potrivit!“

(994) Ugor de manual! 4-21

Nenumărate scrisori de mulțumită adevăresc că

Țesutura de drot „HUNGARIA“

e neîntrecută, distinsă!

Să face din drot răsucit. Prețul pe metrul pătrat 32 filleri și mai mult.

Să comandă numai la fabricantul

Alexandru Haidecker,

fabrică de sunit de drot și de garduri de drot în

Budapesta, VIII., Ūllői-ut 48/85

Serviciu repede, favorabil și punctuos.

— Catalog ilustrat, gratis și franco!

Subscrisul

aduc la cunoștința on. public din loc și jur că mi-am deschis o

lucrătoare de pantofărie în Orăștie, strada Spitalului 4 (vis-a-vis de spitalul militar).

Mă voiu sili ca să mulțamesc mușterii mei cu lucru bun și trainic. — In lucrătoarea mea să pregătește ghetee pentru bărbați, femei și copii, precum și tot felul reparaturi cu prețuri moderate. (985) 4-4

Rog binevoitorul sprigin al onoratului public.

Petru G. Russu

măstru panto ar in Orăștie.

Să caută

tovarăș la o moară!

La o moară cu patru roți, avînd venit anual 6-7000 ferdele de vamă, — să caută un tovarăș, care să aibă capital de 3-4000 florini (6-8000 cor) bani.

Adresa morii o dă administrația foii! (1006) 2-2

Fărină, — Tărițe.

Fărină de cea mai aleasă calitate, pentru pâne bună și aluaturi (prăjituri), — precum și tărițe, vă recomandă în ori-ce cantități, cu prețuri moderate,

Abraham Manó

(991) 5- Orăștie (Szászváros).

Secretul meu.

Sistemul meu, de a cumpăra cu bani gata toamna, marfă de mîna întie, — îmi face cu puțință a pune în vînzare

Vinuri bune,

curate, exclusiv din Ardeal, — pe lîngă prețurile cele mai ieftine!

Fă o probă cînd ai la casă un botez, o cununie sau altă sărbătoare familiară.

Prețurile: dela 70 fileri în sus. Felurite soiuri curate.

(571) 47-50 **HANS STEPHANI** hotelier, Orăștie (Szászváros)

Carol König

pictor de odăi, de firme și zidiri,

recomandă cele mai nouă modele moderne, ce i-au sosit dela firme de rangul prim din străinătate, mulțumind astfel și cele mai avansate așteptări! Adresa: Orăștie, piața riului No 7.

(986) 4-26

Fund. în a. 1878! Mijloc excelent, renumit și plăcut,

Veritabila alife-Centifolia

Intrece ori-ce medicament de casă. Puterea și efectul:

Impiedecă și incetează inveninarea singelui. Ori-ce operație devine de prisos. Folositoare mamelor cari lăp'ează. Are efect excelent și sigur la orban și toate boalele învechite, la picioare rănite ai crepate, la rani, — umflături de picioare, — rani provenite din slăbie, din împunsături, din împușcare și la zdroburi, îndepărtează corpuri streine si anume: sticlă, oase, praf, salitru, spin, etc., la totfelul de umflături, buboale, carne sălbatică, carbunculus, puroaie, precum și la boale de rac, — vermuleți sau putrezire, — la bătăturii, la ori-ce rani provenite din arsură, degerătură, boale provenite d'n boale îndelungate, umflături de git, umflături de sînge, scurgerea urechilor și la opărirea pielei copiilor, etc. — Comande mai mici decît 2 cutii nu să expediază. Trimiterea se face cu ramburs, ori contra trimiterei înainte a banilor. 2 tegle costă 3 cor. 60 fl. — La comanda mai mari se acordă rabat considerabil. — In Budapesta de vînzare în mare la: droguerille Tholmayer és Seltz, Hochmetstir ulólat, Radanovits Testvérek din Budapesta. Unde nu este depozit, comandăm dela:

Allein echter Balsam aus der Schützengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

In general cunoscut ca uncut balsam veritabil, o sticlă familiară de 12 1/2 sau 6 1/2 sau 1, — costă 5 cor. 60 filleri.

(965) 8-12 J.

Farm. „îngerul păzitor“ alui **THIERRY A.** in Pregrada (I. Rohitsch-Sauerbrunn)